

NÜKLEERİN RİSKLERİ: ENDÜSTRİ HIZLI GÜÇ ARTIŞINI HEDEFLİYOR*

Nükleerde büyüme enerji talebinin artmaya devam ettiği gelişmekte olan ülkelerden geliyor. Dünyada inşaat halinde olan 60 reaktörün 1/3'ü sadece Çin'de olmak üzere yaklaşık %80'i OECD harici ülkelerde bulunuyor. İngiltere, yaşanan reaktörlerini yenileme taahhüdünde bulunan az sayıdaki batılı ülkeden biri. Dünyadaki 448 reaktörün %70'inden fazlası OECD'nin zengin ülkeler kulübünde ve bunların yarısından fazlası en az 30 yaşında. Birçoğunun önümüzdeki 20 yıl içerisinde operasyonel yaşamları bitecek.

İngiltere'nin güneybatısındaki Bristol Kanalı'nın yanında, toplam 3000 işçi çalıştırılan 250 futbol sahası büyüklüğünde inşa edilen Hinkley Point C Nükleer Santrali, tahminlere göre dünyadaki en pahalı yapıyı oluşturacak. Hinkley yaklaşık 20 milyar \$'a mal olan, 1990'lardan beri İngiltere'de kurulan ilk nükleer santral olacak. Sitenin merkezinde, temelleri 2025 yılının sonuna kadar tamamlanması hedeflenen santralin, iki adet 1,6GW'lık reaktör ile İngiltere'nin elektrik talebinin %7'sini karşılaması hedefleniyor.

Hinkley, bu özelliklerinin dışında, İngiltere'nin enerji güvenliği için önemli bir rol oynuyor. Ülke, 2030'a kadar elektrik üretim kapasitesinin yaklaşık %40'ını oluşturan eski kömür ve nükleer santrallerin kapatılmasıyla karşı karşıya bulunuyor. İngiltere'nin enerji piyasasında rekabet edebilmesi için de Hinkley Nükleer Santrali önem arz ediyor.

Nükleerde 2011 yılında Japonya'da gerçekleşen Fukushima Santralindeki erimeden dolayı güvenlik korkuları yaşanıyor. Aynı zamanda pahalı bir enerji tipi olması sebebiyle yatırımcıların ikna edilmesi gerekiyor. EDF CEO'su Simone Rossi bu konuyla alakalı "21. yüzyılda, nükleer enerjinin önemini yatırımcılara ve halka anlatma, onları ikna etme görevlerinin bulunduğunu" söylüyor.

62 yıl önce İngiltere'de ilk ticari reaktör açıldığından beri, nükleer enerji üretimi sürekli artarak 392GW'lık rekor seviyeye ulaştı. Ancak elektrik üretimindeki payı 1996'da %17,6 iken doğalgaz, rüzgar ve güneşten gelen rekabet arttıkça %11'e geriledi.

Nükleer, daha rekabetçi olabilmek için Fukushima felaketinin güvenlik şartlarını sıkılaştırmasından kaynaklanan artan maliyetlerini tersine çevirmek zorunda. Galler'de bir nükleer tesisi planlayan Japon reaktör geliştiricisi Hitachi'nin bağlı kuruluşu Horizon'un CEO'su Duncan Hawthorne "Bu tesislerle ilgili sorunlara bakarsanız, genellikle nükleer tasarım veya mühendislikle ilgili değildir. Birçoğu erken inşaat mühendisliği çalışmaları, saha temizliği ve beton dökme ile ilgili zorluklardır. Temeli doğru bulmuyorsan en üste ne koyduğun önemli değildir." diyor.

*"Nuclear's hazards: struggling industry aims for power surge", Financial Times

Rossi, önceki projelerden elde edilen tecrübelerin, Hinkley'den %20 daha düşük inşaat maliyetleri ile şu anda planlama aşamasında olan Doğu İngiltere'de bir başka enerji santrali inşa edilmesini sağladığını söyledi. EDF, Horizon ve diğer geliştiriciler, muhtemelen düşük maliyetli borçlar da dahil olmak üzere alternatif finansman modelleri konusunda Birleşik Krallık hükümeti ile görüşerek inşaatları daha uygun maliyetli hale getirmeye çalışıyorlar. İngiltere'de inşa edilecek sonraki reaktörler için fiyatın £ 70/MWh'ın altı seviyelere indirilmesi ve rüzgar teknolojisiyle rekabetçi hale getirilmesi hedefleniyor.

Rüzgarlı ve güneşli havalarda, İngiltere, Almanya ve Danimarka gibi ülkeler, şebekenin ihtiyacından daha fazla yenilenebilir enerji üretiyor. Toptan elektrik fiyatlarına aşağı yönlü oluşan baskı, Hinkley'e verilen alım garantisi £ 92,50/MWh'lik oranın daha da pahalı görünmesine sebep oluyor. Burke "Çok fazla güce sahip olduğumuz zamanlar giderek sıklıkta olacak fakat Enerji Bakanısınız, önümüzdeki 35 yıl boyunca ödemeyi taahhüt ettiğiniz çok daha pahalı nükleer enerjiyi kullanmak için ucuz yenilenebilir enerjileri neden kapatmanız gerektiğini insanlara nasıl açıklarsınız?" diyerek bu görüntünün olmasının doğal olduğunu destekliyor.

Araştırma grubu BMI'ya göre, küresel nükleer enerji üretim kapasitesinin 2017 ile 2026 yılları arasında %6,6 oranında artması bekleniyor; bu oran, yenilenebilir enerjiler için %71 oranında bir yükselişin çok gerisinde kalıyor. Nükleerdeki artışın büyük kısmı, 2026'ya kadar kapasitesini ikiye katlayacak olan Çin'de olacak. Bu, devlet kaynaklı CGN liderliğindeki Çinli nükleer şirketlerin lehine sonuçlanacak. Bu nedenle, Hinkley'deki ilerleme Pekin, Paris ve Londra'dan yakından izleniyor. Gecikmelerin bir kez daha tekrarlanması, batıdaki reaktör geliştiricilerinin ölüm emrini imzalayabilirken, Çin'in uluslararası genişlemesi için bir engel oluşturuyor.